

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo sextus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Dñica. XXII. post Trinitatis

ad nichilādū eos. Apoc. xix. In dieb illis
grēchoies morētē z nō inueniet eam zc.

Secūdo ar. In pced. zc. In isto dicitur
dū de tertio qd est fallaciose iterōis
memoriāda p̄futatō. Fōs ē sapiēcie ch̄is
dolos eoꝝ cauēs sic r̄ndit vt z deo z cesa/
ri iura fuaret. Vñ dixit eis Dñdite mi/
hi numisma cēsus zc. Ubi tria ponūtur.

Primo q̄ritur denarij oñsio.

Secūdo interrogat oñsi sup̄scriptio.

Tertio sequit̄ veritatis diffinitio.

Primo q̄rit denarij oñsio: cū dicit Dñdite
mibi numisma cēsus. i. denariū q̄ p̄ cēn
su dat̄ annuo. Spūaliter q̄ritur oñsio de
narij in morte. D̄ q̄ metueda q̄stio. Ostē
dite mibi numisma cēsus: hōlem sc̄z in/
terioꝝ sacco carnis v̄sātū: exteriori sumu/
latioē obūbratū: diu ad p̄niam expectatū.
h. Coꝝ. y. Vēs nos manifestari oportet
aī tribunal ch̄i. zc. **S**ecūdo Interrogat
oñsi denarij sup̄scriptio: cū d̄. Et ait illis
Iesus. Cui⁹ ē imago hec: q̄ntū ad figurā: z
sup̄scriptio q̄ntū ad scripturā. Non igno
rans interrogat̄ h̄ vt cōpetenter ad eorū
p̄ba r̄ndeat. Voluit etiā dñs videre ma/
teriā q̄stionis: racite nos informās ne p̄ci
pites s̄nt̄ sententiādo: s̄z p̄t̄ examinem⁹
q̄ diffinitiam⁹. Spūalr. Interrogatio fiet
in iudicio de imagine. Cui⁹ ē hec imago
sup̄scriptio: D̄ q̄ horreda iudicis incre
patio. Et increpatioe addet. Ubi sūt in/
signia p̄celle trinitat̄: Ubi sūt vestigia
dine charitat̄. Cui⁹ est imago hec. Quis
libet enim portat̄ imaginem eius cuius
h̄z opa aut dei aut diaboli. In aīa em̄ p̄e
catrice est imago diaboli rōe cui⁹ etiā d̄
diaboli filia imago. etiā q̄libet malus p̄t̄
dici diabolus. Vñ dñs Jo. vj. Unus ex
vobis diabolus ē. **T**ertio ponit̄ p̄itar̄
diffinitio. Cū em̄ interrogat̄ dño: cui⁹ est
imago hec zc. r̄ndissent cesaris: tūc ait s̄/
lis. Reddite q̄ q̄ sūt cesaris cesari: z q̄ sūt
dei deo. L̄br̄y. Cū audierit. Reddite q̄
sūt cesaris cesari: illa sc̄to eū dicere solū q̄
in nullo pietati nocēt: q̄z si aliqd tale fue
rit: nō cesarē: s̄z diaboli tributū. Ambro.
Bñ p̄t̄ q̄ cesaris sūt ei reddēda decreuit
Neq̄ enim q̄s p̄t̄ esse discipulus dñi: nisi
p̄t̄ renūciauerit mūdo. D̄ q̄ tremēdum
ne in hora nostre mortis de aīa n̄ra dicat̄
imo z p̄t̄ia p̄t̄ia cōpellat̄ d̄cere. Hec ē

imago cesaris. i. diaboli: q̄z st̄gim sequitur.
sua terribilis. Reddite q̄ q̄ sūt cesaris ce
sarē. Es tūc o q̄ horribilr̄ rapit̄ aīa pecca
trix a demonib. **E**xēplū: narrat̄ vin. in
spe. hist. li. viij. c. xcvj. q̄ qdā deuor⁹ sacer
dos astans in limine dom⁹ cuiusdā diuit̄
in mortis articulo laborātis. vidit nigros
cattos circūvallātes lectū ei⁹: q̄s z ille mi
ser vidēs z nimis infestos sentjēs rugie
bat clamās. Tōstite cattos: misero subue
nite: z tādē vn⁹ ethiops voce minar: vul
tu terribili: vncū quē manib⁹ gestabat fau
cib⁹ immergit̄ pctōris. Infelix aīa nullū cō
scie refrigeriū reperies pauē z trepidat̄:
miserū mors paulatim occupat. Deinde
ethiops ille furēs vncū violēter de palpi
tātib⁹ faucib⁹ extraxit: z horribilez dāns
vocē diues ille infelicē spūm reddidit. Ir
ruentesq̄ ceteri malicie cōplices in pecca
tricē animā sagris z vulnerib⁹ afficiētes
imergūt in locū tenebrar̄ z mortis eterne
Lūq̄ h̄c aspicerz sacerdos ille aut diaco
nus cecidit z factus est in mētis excessū.
Sed moy ei apparēs mat̄ dñi ne timeas
(in q̄) charissimē. Nō tibi diabolica noce
bit in q̄tas cui parata est britudo celestis
Dñs b̄ndict̄s recreatus ad se rediens
deo z br̄e marie gr̄as egit: z ex his reuela
tionib⁹ nō parū p̄fecit. D̄ q̄nta igit̄ desol
latio cū aīa sic rapit̄ a demonib⁹ Bern.
in meditat̄ s̄oib⁹. Quis putas tunc meroz
erit: q̄s luct⁹ q̄ tristitia cū separabunt̄ im
p̄i a cōsortio iustoz: z a deo visioē z tradi
ti potestati demonū ibūt cū eis in ignem
eternum.

Tertio ar. Aud. zc. Cauete q̄ne dia
boli imaginē z sup̄scriptionē porte
tis ad iudiciū dei tanq̄ libellū cōtra vos
Nā. ff. de cōmuni didundo. l. vt fundus.
Sēretia v̄z eē cōformis libello. Expone
de libello p̄scie. Cñ. xj. q̄. iij. In cunctis.
Cōscientia sola si accusat: liber sine accu
satioē eē nō p̄t̄. Videte ne sitis ei similes
q̄ ad iudiciū litteras z instrumēta p̄ra se
portat. Litteras p̄o z instrumēta p̄ se reij
cit z frāgit. Expone z applica norando q̄
tandē libri cōsciētiaz aperietur. Apoc. xix.
Libri aperti sunt z iudicati sūt mortui zc.

Dñica. xxij. post trinita.
Sermo sextus.

R. Eddite cesa

Rri zc. Fraç fratres nri charissimi z desideratissimi gaudiu meu z corona mea sic stare in dno charissimi. Phil. iij. Sic standu est ne reddamur diabolo: s; deo. Et s; ibi tria notada. **P**rimu fraternitatis charitas. Fraç fratres mei zc. **S**cdm charitatis iocunditas. Gaudiu meu z corona mea. **T**ertiu iocunditaz benignitas. Sic staret zc. Hi sunt tres fructus spūscti Gala. v. Fructus spūs: charitas: gaudium Et postea sequit: benignitas. De. j. Heb. xij. Charitas fraternitatz maneat in vobis De. i. Heb. ij. Que est nra spes aut gaudiu aut corona glie: Nōne vos an do minū nostz iesum chm in aduētu eius: De tertio Phil. iij. Testis est mihi deus quomō cupiā vos oēs in viscētibz chri: Iesu.

R. Eddite zc.

Primo arti. An dā nati vellent alias esse dānatos: Vide dñica pma post trinitatē Ser. v. Ex rñsione autē pclude detestabile inuidoz pditionē qui tā cū de monibz z reprobis affigunt. Chryf. sup Matth. In inuidia q sibi sp est inimica. Nā q inuidet: sibi qdē ignorantiā facit: illi aut cui inuidet gliam parit Idē omel. lv. Fera venenosa est inuidia: neqcia oī excusatione puata. Certe inuidia est tristitia dānabilis pdiciōis: qm proflus inutilis ē: et tñ multū afflictiva ac etiā salutaris tristicie penitēcialis impeditiva atq; corruptiua. **F**igura Benē. iij. Cain inuidus interfecit Abel: q interpretat luctus. Et nota etiā q cain interpretat possessō. Et quobz q frequēter ppter terrenas possessōes inuidia p surgit. Iō bñ dicit Bre. Qui fructibz inuidie carere desiderat: illā hereditatē appetat quā nūmō possidentiu non angustat. q. d. Nō appetat possidere diuitias aut honores seclī huius. Ex his eniz oriuntur inuidie.

Secundū arti. In pced. de expositiōe euāgelij zc. Nūc dicēdū qd dicēdūz sit cesari. i. diabolo. qd cesari. i. pncipi terreno: z qd deo. In hoc aut sermone dicēdū de pmo. Uū notandū q diabolo red/

dere debem⁹ resistentiā. Est em sollicitte attendēdū q diabol⁹ nos sp impugnat. j. Pet. v. Aduersari⁹ vester diab. tanq; leo rugies circūit qrens que deuoret. Sed si ut dī Ber. Nōua ptās: sed nra volūtas nos mācipat diabolo. Iō sibi virilr resistere debem⁹ Jaco. iij. Resistite diabolo z fugiet a vobis. Tria aut ad hoc maxie **P**rimū cordialis hūilitas. **S**cdm spūalis iocunditas. **T**ertiu fidelis stabilitas

Primū igit zc. Aug⁹. Nemo pōt vincere spūales neqcias nisi armis hūilitatz. **L**uctator ad hoc se inclinat vt aduersariū vīcat. Sic hūilis. In Ultraspa. vidit Antonius mundū lagis plenū diaboli: z cū clamaret ad deū qd es euaderet: rñsum est ei q sola hūilitas **S**cdm est spūalis iocunditas: maxie qm diabol⁹ tentat de molēstijs. j. Sach. iij. Judas machabe⁹ plā abaf plium qd euz leticia z vincebat. In vita etiā bñ Antonij legit: q cū dñs ostēdisset Antonio diuersas artes z fallacias diaboli subiūxit: Una est rō vincēdi inimitū: spūalis leticia. **T**ertia est fidelis stabilitas Ephe. vj. In oibus sumentes scutū fidei in q possitis oia tela neqsimi ignea extingere. Et. j. Pet. v. Cui resistite fortes in fide: In fide inq; dñice passionis. Aug⁹. in ser. Quēcumq; momordē: it astutia sathane: instruat chm in ligno pēdentē. In fide etiā future retributiōis glorie. vicz beatorz: et pene maloz. credendo vicz firmis z attēte pnsiderādo. qm sicut dē Athanasi⁹. Qui bona egerūt ibūt in vitā eternā: qui vō mala in ignē eternū. In fide etiā diuine pteplatiōis: qz vicz de oia sp videt z pteplaf. Prover. xv. In oī loco oculi dñi ptemplant bonos et malos. **E**xemplū pone de Thaide. Vide feriā. ij. post. iij. dñicaz. xl. Et tandē dicit: Dulcē timendū est offendere deū q stētia videret: de oibz ipse est iudex supmus atz testis certissim⁹. Hierē. xx. Ego sum iudex et testis dicit dñs.

Tertio arti. Aud. zc. Notate qm magis ignū erit vobis opprobriū si vincamī. qm in ptate via est nō vinci. Nā sicut habet. xv. q. j. Nō est. Null⁹ efficit seru⁹ diaboli nisi ppta volūtare. Et loz dicit. ff. d. ptaben. emp. z ven. l. Hec venditio. §. j.

Dñica. XXII. post Trini.

Quod p me stas mibi imputari debet. Nā siqs miles magna regis stipēdia reci piens habens inimicū regis obuiū q̄ sola volūrate tergū vertēdo posset euadere et resistere/se ei volūtarie subiciat in p̄tem̄ ptū regis: multū est increpād⁹ ⁊ iuste pu niend⁹. Expone ⁊ applica notādo illud. j. Coz. x. Fidelis de⁹ q̄ nō patiet vos tēta/ ri sup̄ id quod potestis.

Ser. vij. p̄ eadē dñica. xxiij. post Trini.

Reddite cesa

Rri zc. Euchaodā rogo et sin/ thicē de p̄coz idipm̄ sape i do mino. Etā rogo ⁊ te germane p̄par̄ adiu ua illos q̄ mecu laborauerūt in euangelio cū Clemēte ⁊ ceteris coadiutorib⁹ meis q̄ rū noia sunt in libro vite. Philisij. Ibi se eria p̄siderāda. q̄ p̄siderat⁹ valet ad h̄ vt dei sim⁹ ⁊ deo reddēdi. Prīmū affe ctionis ex p̄ssio virtuosa: Euchaodam zc. vsq; p̄par. Scdm̄ ex p̄ssionis specifica/ tio zelosa: Adiuua illos zc. Tertiuū spe cificatōis p̄medatio fructuosa. q̄ noiazc̄ Propt̄r̄ primū etiā dicebat ip̄e Paul⁹ Rom. xij. Obsecro vos per miām dei zc. Propter scdm̄. j. Coz. xv. Quotidie mo/ r̄d̄ p̄pter gl̄iam v̄iam. Propter tertiuū di cit saluator Luce. x. Gaudete qz noia v̄ia sc̄pta sunt in celis. Saluatio Reddite zc.

Prim⁹ art. An anie dānate cruciētur igne: Vide dñica tertia post pascha Sermone tertio.

Secūdu⁹ art. In p̄ced. zc. In hoc di cendū q̄ reddēda sunt cesari. i. p̄nci/ pi terreno. Vbi notādū q̄ fa sē sibi reddē

Prīmū fidelitatis obfūatā. (da

Scdm̄ humilitatis reuerētia.

Tertiuū sedulitatis obediētia.

Prīmū zc. ne. s. honore p̄ncipat⁹ alij trās/ ferat. Nā sic d̄ xxij. q. v. Si ap̄d. Regi/ bus debet fidelitas. Scdm̄ est hūlica

tis reuerētia. j. Pet. ij. Regē honorificate

Tertiuū est sedulitatis obediētia. Heb. xij. Obedite p̄posit⁹ v̄is ⁊ subiacete eis.

Vbi notādū fm̄ Tho. j. ij. q. xvi. Leges

positē hūnitus. vel sunt iuste aut iniuste.

Siquidē iuste sūt hūt v̄im Obligādā a le

ge eterna a q̄ deriuant: fm̄ illō Prouerb. vij. Per me reges regnāt ⁊ legū p̄ditores sūb d̄q̄cernūt. Dicunt autē leges iuste ex tunc: qm̄. s. ordinātur ad bonū cōmune: et ex auctoritate qm̄. s. lex lata nō excedit po testatē ferētis. et ex forma qm̄ p̄e fm̄ eq̄li/ tatē p̄portitōis imponūtur subditis onera in ordine ad bonū cōmune. Cū em̄ vn⁹ ho mo sit pars mltitudinis: sicut q̄libet pars id qd̄ est: est totū. Vñ et natura aliqd̄ detrimentū infert parti vt saluet totū. Et fm̄ hoc leges h̄mōi onera p̄portitō abilitate inferētis iuste sunt ⁊ obligat in foro p̄scie et sunt leges regales. In iuste autē sunt le/ ges dupl̄. Vno mō p̄ p̄rietate ad bo/ nū humanū ecōtrario p̄dit⁹. Vel ex fine sicut cū q̄s p̄siciens leges onerosas h̄bdi/ tis imponit: ⁊ nō p̄nētes ad vtilitatē cō/ mune: sed magis ad p̄riā cupiditatē vel gl̄iam: vel etiā ex auctore: sicut cū aliqs le gē fert vltra sibi p̄missam potestātē: v̄l ēc ex forma p̄puta cū ineq̄litate onerā mltitudi/ nis dispensant: etiāsi ordinētur ad bonū cōmune: ⁊ h̄mōi magis sunt violētē q̄ le ges: quia sicut d̄t Aug⁹. j. lib. de libe. arb. Lex esse nō videt q̄ iusta nō fuerit. Unde tales leges nō obligāt in foro p̄scietie: nisi forte p̄pter vitandū scandalū vel turbatōz p̄pter qd̄ etiā hō suo iuri cedere debet: fm̄ illō Matth. v. Qui te angariauerit mille passus: vade cū eo alia duo. et q̄ abstulerit tibi tunicā: da ei ⁊ palliū. Alio mō leges possunt esse iniuste p̄ p̄rietatez ad bonū cōmune d̄p̄inū: sicut leges tyranno rū inducētis ad idolatriā vel ad qd̄cunq; aliud cōtra legē dei. Et tales leges nullo mō obfūare licz. qz sicut d̄t Act. iij. Obe dire oportet deo magis q̄ homib⁹. Patz itaq; q̄ nō p̄t rex p̄ libito onera subdit⁹ i/ ponere: nisi hoc figt fm̄ iusticiā ⁊ p̄pter bo nū cōmune. Exemplū. ij. Regū. xxj. de rege Achab q̄ mltū vitupatur de eo q̄ vo luit habere vineā Naborb. Iō videat p̄ncipes zc. qm̄ sicut d̄t Sap. vj. Horrede et cito apparebit qm̄ durissimū iudiciū i his qui p̄sunt fiet.

Tertius art. Audistis zc. Hoc saltē reddite: qm̄ sustinēdo onera vobis a p̄ncipe imposta p̄pter peccatoz vestroz punitionē recogitantes quoniā meruistis acerbū puniri: duriorē penā euadētis.